

MORGENBLADETSALONGEN

Maria Berg Reinertsen, samfunnsøkonom og journalist i Morgenbladet, småprater om en reise over Atlanterhavet sommeren 1944 og begynnelsen på den økonomiske verdensordenen slik vi kjenner den.

Tid: torsdag 17. august klokken 17.30 | Sted: DN-teltet, Arendalsuka

 MORGENBLADET

HEI TORSTEIN AAGAARD-NILSEN

SØK

11.08.2017

[AKTUELT](#)

[IDEEER](#)

[KULTUR](#)

[BØKER](#)

[PÅFYLL](#)

[PORTALEN](#)

ANMELDELSE / MUSIKK 00:00 - 14. juli 2017

Å vokse med orkesteret

Kringkastingsorkesteret får vist hele sin bredde i fire nye verk. Det låter storslagent.

Emil Bernhardt

Anmelder

Musikken kommuniserer med musikkhistorien. Nye verk springer ut av gamle verk, de varierer og siterer fra dem – mer og mindre uttalt – alt i en kjempemessig, uoverskuelig bevegelse. Det er noe stort i dette, en slags dimensjon som kanskje gjenfinnes i orkestermediet og dets størrelse. For symfoniorkesteret er nærmest uendelig i sine muligheter. Det er krevende å håndtere, men til gjengjeld som en verden i miniatyr.

Alle de fire komponistene på den siste platen til Kringkastingsorkesteret forholder seg til dette. Alfred Janson, Jan Erik Mikalsen, Knut Vaage og Maja Ratkje behersker mediet; de har forstått størrelsen og går i dialog med historien. Samtidig er verkene høyst ulike.

Jordomseiling med orkester. Alfred Janson har, blant annet gjennom en politisk bevisst sitat- og montasje-teknikk, gått i bresjen for å åpne det høytidelige orkesterformatet. På denne platen fremstår han imidlertid som komposisjonsteknisk tradisjonell: Trompetkonserten «Variations over variations over a Norwegian folk tune», skrevet for og fremført av Tine Thing Helseth med glitrende overskudd, bygger på det fallende motivet i Griegs g-moll-ballade. Gjennom et rapsodisk, men konsekvent forløp, blir motivet variert med stødig hånd, men uten at musikken som helhet blir noe mer enn kyndig materialbehandling.

Hos Jan Erik Mikalsen får storheten i orkestermediet derimot et mer forløst og flerdimensjonalt uttrykk. Verket «Songr» – norrønt for både sang og musikk –

ANMELDELSE

Variations over variations

Orkesterverk av Alfred Janson, Jan Erik Mikalsen, Knut Vaage og Maja S. K. Ratkje

Tine Thing Helseth, trompet

Kringkastingsorkesteret

Miguel Harth-Bedoya

Aurora, 2017

åpner riktignok med et skjørt og forsiktig ornamentert, kvarttonestemt motiv, nærmest som gjenklang av en arkaisk folkemusikk. Samtidig danner det bakgrunn for en omfattende orkestral jordomseiling i tre satser, hvor instrumentenes velde virkelig får bryte løs i storslagne gester. Uttrykket er sjenerøst, eruptivt på grensen til utflytende, men også intimt og inderlig. Denne blandingen er både personlig og fascinerende, selv om det nok er mer å gå på hva gjelder presisjon.

Det er fascinerende hvor ulikt og omhyggelig tilpasset det låter fra verk til verk.

Mest effektiv, om enn uten å bli opplagt eller irriterende pedagogisk, er Knut Vaage med verket «Mylder – 2011 ouverturefragment». Å innlemme sitater fra kjente verk – her ouverturer av Beethoven, Mozart, Sjostakovitsj og Rossini, så vidt jeg kan høre – er krevende; de kan fort ta over og sette eget stoff i skyggen. Det samme gjelder metaperspektivet på ouverture-formen, som lett kan fremstå som en nødløsning. Vaage har imidlertid unngått fellene. Ikke

bare er sitatene elegant integrert og balansert mot eget materialarbeid, åpningsverk-konseptet er også fint og virkningsfullt antydnet i en historisk vifte.

Evne til vekst. Om Janson åpnet orkestermediet for en politisk bevissthet, blir stafettpippen behørig ført videre av Maja S. K. Ratkje, på denne platen i det korte avslutningsverket «Paragraf 112». Tittelen viser til Grunnlovens miljøparagraf. Men til tross for at det hele innledes med en kjetting mot paukeskinnet, er uttrykket langt fra hardtslående eller propagandistisk. Snarere gir et kort vink til Edvard Griegs «Vægtersang» et hint av lavmælt alvor i den ellers flimrende orkesterklangen.

Verkenes ulike antydninger av størrelse og røtter blir gjennomgående dyktig formidlet av Kringkastingsorkesteret og sjefdirigent Miguel Harth-Bedoya. Det er i det hele tatt fascinerende hvor ulikt og omhyggelig tilpasset det låter fra verk til verk. Evnen til å vokse er imponerende og antyder en fleksibilitet som er verdt å lytte til og ta vare på.

Mest lest

Nesten aldri ute til lunsj

11.08.17

- Ikke ta på håret mitt

11.08.17

Så høyt hun synger

11.08.17

Ellen Sofie Lauritzen: Feltnotater fra Tinder

11.08.17

Ønsker forståelse – og retningslinjer

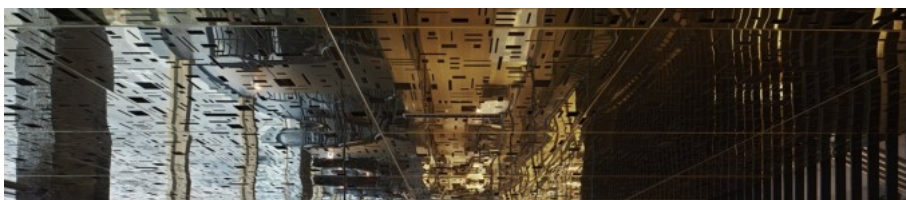
11.08.17

Mohamed / om Listhau dobbeltmo

11.08.17

Morgenbladet følger valget – ikke minutt for minutt, men dag for dag. Les mer her!

MER FRA KULTUR

ANMELDELSE